

Avdelningen för råd och reglering
Enheten för hållbar livsmedelskonsumtion
Ylva Sjögren Bolin

2026-09-22

Dnr 2025/02106
Saknr

Se sändlista

Remiss vägledande texter om allergener till livsmedelsföretag

Livsmedel såsom mjölk, ägg, jordnöt och vete är vanliga orsaker till allergiska reaktioner eller celiaki. Livsmedelsinformation inklusive märkning av allergena ingredienser finns reglerat i förordning (EU) nr 1169/2011¹. Allergener kan även förekomma oavsiktligt i livsmedel genom att livsmedel och/eller råvaror kontamineras under tillverkningsprocessen. Försiktighetsbaserad allergenmärkning, på engelska precautionary allergen labelling (förkortat PAL), används för att informera konsumenter om det finns risk att ett färdigförpackat livsmedel oavsiktligt har förorenats med allergener. I Sverige uttrycks det ofta som ”kan innehålla spår av x” på förpackningen.

För allergiska konsumenter är det viktigt att märkningen bara används när den behövs. Överanvändning kan göra att konsumenter tappar förtroende för märkningen eller undviker livsmedel i onödan. Eftersom det saknas harmoniserade EU-regler för PAL har det varit svårt för företag att bedöma hur märkningen ska användas. EU-kommissionen ska ta fram regler om detta enligt artikel 36 i förordning (EU) nr 1169/2011, men arbetet förväntas ta flera år. FAO/WHO:s organ Codex Alimentarius färdigställde i juli 2026 en global vägledning om användning av försiktighetsbaserad allergenmärkning, PAL. Vägledningen beskriver hur märkningen ska presenteras på förpackningen samt förutsättningarna för att använda PAL. Märkningen ska exempelvis enbart användas om referensdoser överskrids.

Livsmedelsverket har tagit fram ett förslag till en ny vägledande webbtext om försiktighetsbaserad allergenmärkning – PAL. Det är baserat på Codex vägledning och innehåller bland annat ett ställningstagande om referensdoser för allergener. Webbtexten syftar till att tydliggöra hur livsmedelsföretag kan förhålla sig till PAL i väntan på harmoniserade EU-regler.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna.

Avdelningen för råd och reglering
Enheten för hållbar livsmedelskonsumtion
Ylva Sjögren Bolin

2026-09-22

Dnr 2025/02106
Saknr

Det är viktigt att konsumenterna själva förstår hur de ska tolka märkningen. Därför är det viktigt att den personal inom hälso- och sjukvården, som ger kostbehandling till patienter med allergi och celiaki, har kunskap om PAL. Livsmedelsverket ger generella råd till konsumenter med allergi. Dessa råd har setts över under arbetet och remitteras också.

Förslaget är på remiss till 30 november. I webbtexen/Kontrollwikitexen om försiktighetsbaserad allergenmärkning, PAL, inkluderas Livsmedelsverkets ställningstagande om referensdoser för allergener samt ordalydelser för PAL. Texten utgör ett sätt för företag att bedöma om PAL är lämplig. Även följande angränsande dokument remitteras:

- Två uppdaterade texter som tidigare har varit publicerade på Kontrollwiki under rubrikerna "Kontroll av ämnen som kan ge överkänslighetsreaktioner" respektive "Provtagning av allergener". Texten om "Kontroll av ämnen som kan ge överkänslighetsreaktioner" har genomgått en större revidering och får en ny rubrik "Riskbaserad kontroll av allergener". Delen om hur man bedömer risker med odeklarerat allergen har flyttats till den nya texten om Försiktighetsbaserad allergenmärkning. Texten om "Provtagning av allergener" har enbart mindre ändringar.

Även ett utkast till en hanteringsrapport om referensdoser för allergener remitteras. Denna beskriver Livsmedelsverkets motiv, den vetenskapliga bakgrunden om referensdoser samt andra relevanta faktorer som gör att Livsmedelsverket beslutar att vägleda om referensdoser för allergener innan det finns EU-lagstiftning om referensdoser. Hanteringsrapporten beskriver även Livsmedelsverkets råd till konsumenter med allergi. Hanteringsrapporten riktar sig till de som vill ha mer information eller fördjupa sig.

Livsmedelsföretag och branschorganisationer har vid upprepade tillfällen framfört behovet av att Livsmedelsverket vägleder mer kring Försiktighetsbaserad allergenmärkning. De har även framfört att det skulle vara värdefullt om Livsmedelsverket kan vägleda kring referensdoser och försiktighetsbaserad allergenmärkning i relation till när livsmedel klassas som icke-säkra (Förordning (EG) nr 178/2002). Livsmedelsverket har i detta skede beslutat att inte vägleda om referensdoser kopplat till Förordning (EG) nr 178/2002. I denna remiss har Livsmedelsverket utgått från det arbete som utförts inom FAO/WHO:s organ Codex Alimentarius och som handlar om referensdoser som underlag till försiktighetsbaserad allergenmärkning. Det är även utifrån förordning (EU) nr 1169/2011 som EU-arbete har påbörjats.

Avdelningen för råd och reglering
Enheten för hållbar livsmedelskonsumtion
Ylva Sjögren Bolin

2026-09-22

Dnr 2025/02106
Saknr

Sändlista:

Livsmedelsföretag och kontrollmyndigheter som prenumererar på remisser om
Livsmedelsverkets webbplats Kontrollwiki.

Samrådsgruppen (SamBA) för livsmedelsinformation vilken inkluderar
branschorganisationer och andra aktörer.

Astma och allergiförbundet

Celiakiförbundet

Svensk förening för allergologi

Barnläkarföreningens delförening för allergologi och lungmedicin

Dietisternas riksförbund – undergrupper matallergi respektive celiaki